

GILlich ZALÁN

Történelem szak

MA, 4. félév

Eötvös Loránd Tudományegyetem

Bölcsészettudományi Kar

Témavezető:Cúthné Dr. Gyóni Eszter
egyetemi adjunktus, ELTE BTK**LUTHER-RÓZSA A VÖRÖS CSILLAG ÁRNYÉKÁBAN.
A HARTAI EVANGÉLIKUS KULTÚRHÁZ A SZOCIALIZMUS
IDŐSZAKÁBAN*****Kulcsszavak:** Evangélikus egyház, Harta, magyarországi németiség, kulturális ellenállás*

A Bács-Kiskun megyei Harta község német anyanyelvű evangélikus gyülekezete 1940-ben felépítette a község evangélikus kultúrházát. Az építkezéshez szükséges források az akkori hartai evangélikus lelkész Palotay Gyula szélsőjobboldali kapcsolati hálóján keresztül biztosította. Az épület többfunkciós célokat is szolgált imaházként, közösségi térként és lakodalmak helyszínéül is működött, valamint szolgálati lakás és konyha is épült a kultúrház mellé. A második világháborút követően a helyi német evangélikus közösség felét kitelepítették, helyükre felvidéki magyarokat telepítettek. Az egyházellenes pártállami diktatúra kiépülése után Palotay békepapként pozícionálta magát, így sikerült megtartania az épületet. Az ötvenes években Palotay többször is rendezett kulturális programokat a helyi németek és magyarok közötti ellentétek kibékítésére. Ezen túl esküvőket is gyakran szerveztek ide, melyek bevételeiből tartották fent a kultúrházat. Palotay 1963-as halálát követően utódának Sárkány Tibornak a hetvenes évek végéig sikerült az egyház kezében megtartania az épületet, amikor is annak leromlott állapota miatt kénytelenek voltak eladni azt, és helyette egy új imaházat felépíteni.